

A KIPRÓBÁLÁS TANULSÁGAINAK FELDOLGOZÁSA

Kerber Zoltán

TANTERV, TANKÖNYV, VIZSGA
BUDAPEST, 2015. JÚNIUS 18.

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

A feldolgozás forrásai

2014 (pilot) – szakiskolai közismereti tk.	2014/15-ös tanév: 27 db kísérleti tankönyv
Év eleji kérdőív	Év eleji kérdőív
Munkanaplózás	Munkanaplózás
Interjúk pedagógusokkal	Fókuszcsoportos interjúk pedagógusokkal (tankönyvenként)
Óralátogatások	Műhelyek pedagógusok számára
Diákokkal kérdőív és fókuszcsoportos beszélgetések	Diákokkal fókuszcsoportos beszélgetések
Év végi kérdőív (értékelő raszter)	Év végi kérdőív
Esettanulmányok	

Kérdőívek – tanév eleji

A tanév eleji kérdőív célja:

- Általános értékelést kapjunk a pedagógustól arról, hogy milyen elvárásokkal, motivációkkal kezd bele az új, kísérleti tankönyv tanításába.
- Megtudjuk, hogy a tankönyv előzetes megismerése során milyen általános képet alakított ki a kísérleti tankönyvről.
- A kérdőív arra is lehetőséget ad, hogy az új generációs tankönyvek koncepciójának legfontosabb elemeiről megtudjuk a pedagógusok véleményét (Az év végi kérdőívnel ellenőrizhetővé válnak az elvárások és a tanítási tapasztalatok utáni értékelés közötti eltérések, összefüggések.)
- A tankönyv előzetes megismerése után a tankönyvi minőség néhány fontos eleméről nyilatkozzon.

Kérdőív – tanév végi

A tanév végi kérdőív célja:

- Általános értékelést kapunk a pedagógustól arról, hogy hogyan ítélte meg az általa egy tanéven keresztül tanított kísérleti tankönyvet.
- Egyrészt az év eleji elvárásokhoz viszonyítva meg tudja határozni, hogy mennyire váltotta be elképzeléseit az új tankönyv (ezáltal összehasonlítható lesz az év eleji felméréssel).
- Az új generációs tankönyvek koncepciójának legfontosabb elemeivel kapcsolatban visszajelzést kérjünk: mennyire látja ezeket az elveket megvalósultnak. (Ellenőrizhetővé válnak az elvárások és a tanítási tapasztalatok utáni értékelés közötti eltérések, összefüggések.)
- Másrészt a tankönyvi minőség különböző elemeinek részletes értékelésével lehetősége van arra, hogy véleményezze a tankönyvet egy tanévi tanítás után.

Munkanapló

A munkanaplók legfontosabb célja az, hogy a tanárok tankönyvvel kapcsolatos tanítási tapasztalataikat részletesen, fejezetekre/leckékre bontva ki tudják fejteni. Ez a kipróbálási eszköz a legalkalmasabb arra, hogy a tankönyv részletekbe menő javítását, fejlesztését a tankönyv szerzői el tudják végezni.

Előnyei:

- A tankönyvet használó pedagógusok apró részletekbe menően mondhatnak véleményt.
- Sokrétű szempontokat vet fel az értékelő számára, így ad lehetőséget a sokoldalú értékelésre.
- Minden lecke egyedileg értékelhető.
- A kísérleti tankönyvek fejlesztési folyamatának befejezéséhez a legközvetlenebb, legrészletesebb adatforrás.
- Javaslatokat adhatnak a változtatásra, észrevételeket tehetnek az egyes leckékkel kapcsolatban.

Fókuszcsoportos interjúk a pedagógusokkal és diákokkal

A tankönyv kipróbálását végző pedagógusokkal és diákokkal személyes vélemények, értékelések összesítésre ad alkalmat az interjú, itt lehetősége van a pedagógusnak és diáknak is előszóban kifejezni a véleményét a tankönyvről.

Előnyei:

- A gondolkodási struktúrák megismerésére ad lehetőséget.
- Az egyéni észrevételeiket közvetlenül is elmondhatják a pedagógusok és diákok a tankönyvről.
- Számos téma részletesen érinthető.
- A személyesség lehetőséget ad egyébként másként ki nem fejtett gondolatok megfogalmazására.

Adatok feldolgozása

- Összegző elemzés a kérdőíves kutatás eredményeiről
- Munkanaplók elemzése
- Tankönyvenként összegző elemzés a kipróbálás tapasztalatairól
- Tankönyvek közötti összehasonlítások
- Tankönyvkutatás számára hasznosítható tanulságok

A kipróbálás akkor eredményes, ha a tankönyvek javítása során a tanórai tapasztalatok legfontosabb tanulságai megjelennek a korigált tankönyvekben és a hozzákapcsolódó kiegészítő eszközökben:

- Munkafüzet
- Digitális feladatok
- Módszertani útmutató

A tankönyvek javítása

A 9. évfolyamos szakiskolai közismereti tankönyv átírása már lezajlott, sok tapasztalatot adott ahhoz, hogy a kipróbálás eredményei hogyan fordíthatók át a tankönyv átírásába.

A következő területekre kell koncentrálni:

Tematika (tananyag szerkezete)

A fejezetek, leckék tartalmi felépítése

Pedagógiai, módszertani szemlélet

Szövegek (olvashatóság, érthetőség)

Kérdések, feladatok (gondolkodtatás, tanulásirányítás)

Önellenőrzés, értékelés

Képek, ábrák

Tipográfia

Konkrét hibák, tévedések

Kerettantervre vonatkozó kritikák

Egyéb, kiegészíthető taneszközökben megoldható kérdések

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

www.ofi.hu

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE